codex
advokater

Tør jura om våd jord

v. advokat Kristoffer Juul Bertelsen

Hos Codex advokater arbejder vi hver dag for at skabe resultater for vores kunder.
Vi står personligt bag hver opgave, og vores viden og engagement gør din forretning
stærkere i en konkurrencepræget verden.

www.codexlaw.dk

Codex Advokater – afdeling for offentlig ret

- Vores afdeling for offentlig ret rådgiver især kommuner, regioner og andre offentlige enheder inden for det tekniske område, herunder
  - Miljø, plan, byg, vand, natur, jord, råstoffer, affald mv.
  - Ekspropriation og taksation, ledninger og forsyning, infrastruktur mv.
- Afdelingen er gennem de seneste år vokset og består nu af 6 advokater, som sidder i Vejle og København:
  - Mads Kobberø og Jens Flensborg
  - Jacob Brandt og Sarah Jano
  - Kristoffer Juul Bertelsen og Mark Christian Walters
- Vi tilbyder også abonnementsordninger med nyhedsbreve med afgørelser, en særlig "light-ordning" og afholder løbende kurser

Tør jura om våd jord,
- Hvordan kommer vi af med (spilde)vandet?

codex advokater

- Udledes til recipient – udledningstilladelse, jf. MBL § 28, stk. 1

- Afledning til en spildevandsforsyningsvirksomhed – tilslutningstilladelse MBL § 28, stk. 3

- Nedsving til jord/grundvand – tilladelse efter MBL § 19, stk. 1

Tilladelse – hvorfor er det ofte svært?

- Regler for tilslutning og nedsivning findes i spildevandsbekendtgørelsen
- Særlige regler for udledning i udledningsbekendtgørelsen
- Uanset dansk regelsæt krav om overholdelse af EU-ret: habitatdirektivet og vandrammedirektivet mv.
- Eksempel: Afledning til vandområder og grundvand skal i henhold til vandrammedirektivet bedømmes efter den såkaldte ”dobbelt metode” (art.10):

    1. Krav på grundlag af BAT / emissionsgrænseværdier

    2. Strengere krav som følge af kvalitetskrav til recipienten

    →*forbuddet mod at forringe/forhindre målopfyldelse i vandområder og grundvandsforekomster*

Tilladelse – hvorfor er det ofte svært?
- eksempel: vandrammedirektivet

- Krav efter vandrammedirektivet, påvirkning skal bedømmes efter den såkaldte dobbelte metode som bestemt i direktivets artikel 10:

    1. Krav på grundlag af BAT / emissionsgrænseværdier

    2. Strengere krav som følge af kvalitetskrav til recipienten

    →*forbuddet mod at forringe/forhindre målopfyldelse i vandområder og grundvandsforekomster*

- Det er implementeret i bl.a. udledningsbekendtgørelsen specifikt for spildevand og i indsatsprogrambekendtgørelsen gældende for alle former for tilladelser

- Uanset hvordan man bortskaffer (spilde)vandet, er der krav om vurdering af påvirkningen af den eller de relevante recipienter/grundvandsforekomster

Hvad er så en forringelse?

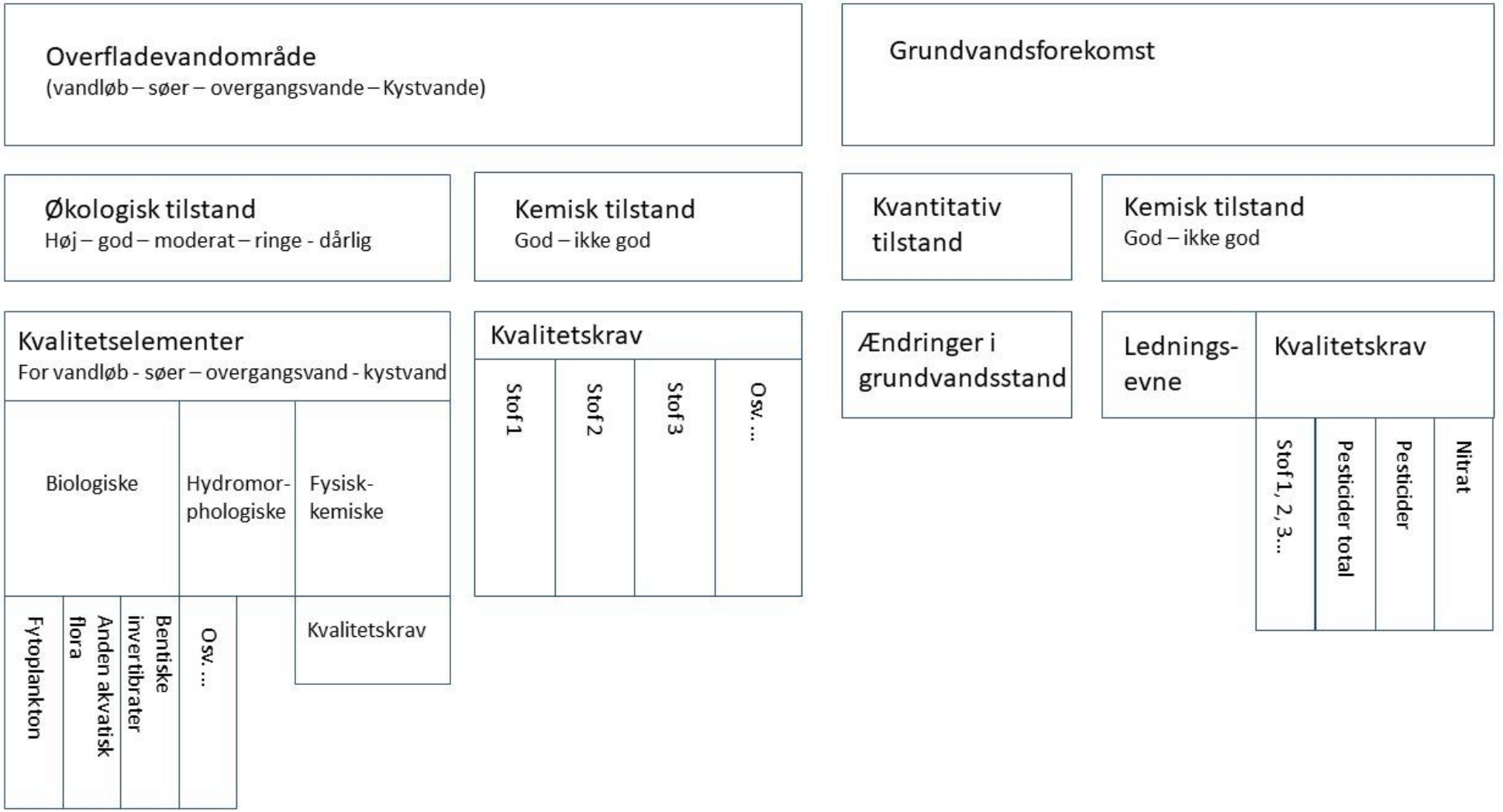
EU-domstolen i C-461/13 og C-535/18

- En påvirkning (fx en udledning), der får et kvalitetselement til at falde en klasse
- Er kvalitetselementet allerede i laveste klasse, vil enhver negativ påvirkning være en forringelse i direktivets forstand
- (grundvand) Når der er tale om miljøfremmede stoffer, vil enhver påvirkning, der bringer koncentrationen over miljøkvalitetskravet, være en forringelse. Er MKK allerede overskredet i recipienten, vil enhver yderligere stigning være forringelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet sag 22/02461 (Horsens)

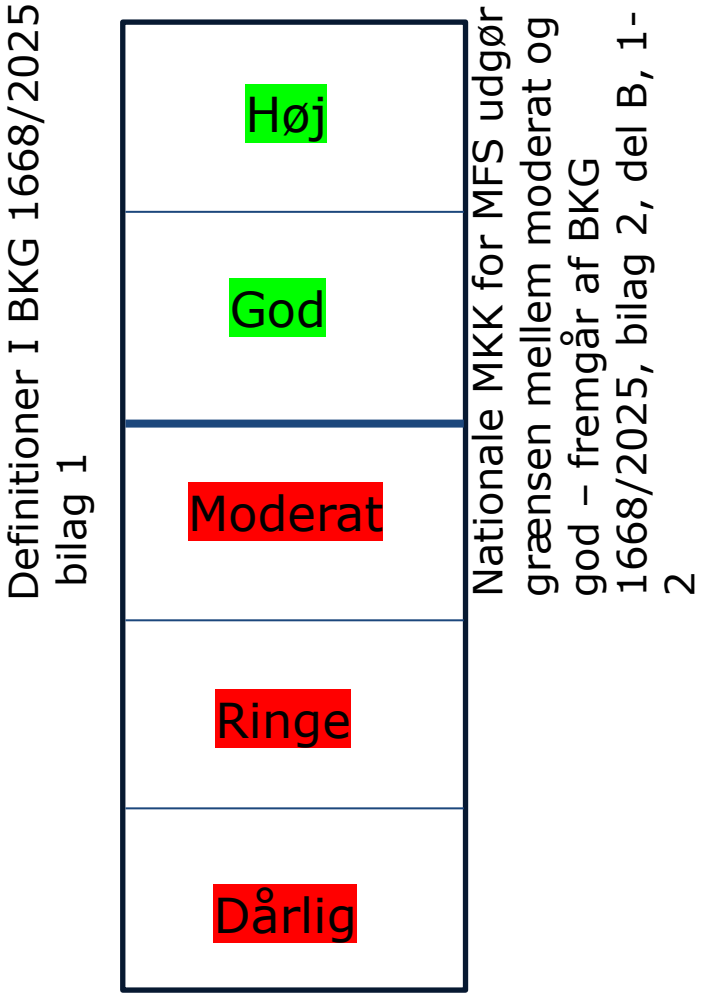
- Det sidste må så også gælde MKK for overfladevand. Man kan ikke operere med et væsentlighedskrav, når MKK allerede er overskredet

Vandrammedirektivet
- Oversigt miljømål, kvalitetselementer og -krav

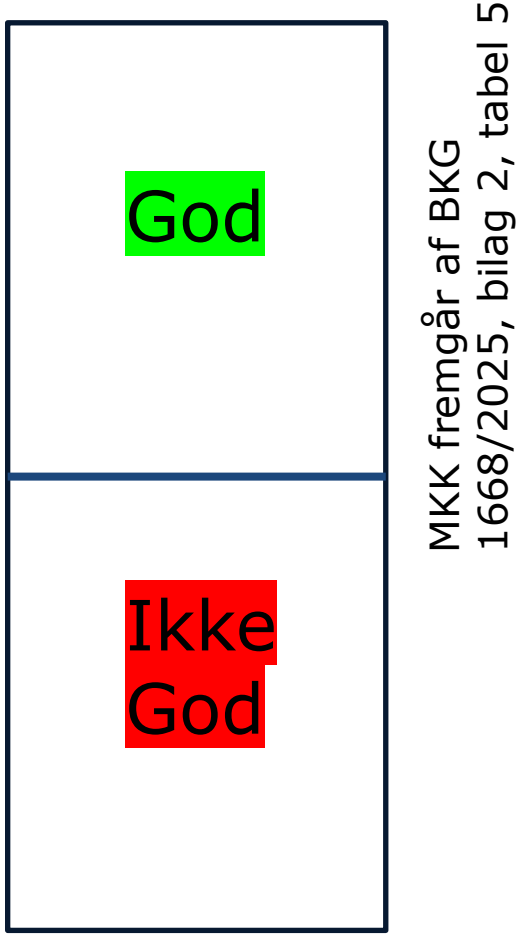

Vandrammedirektivet
- Tilstandsklasser for overfladevand

Økologisk tilstand

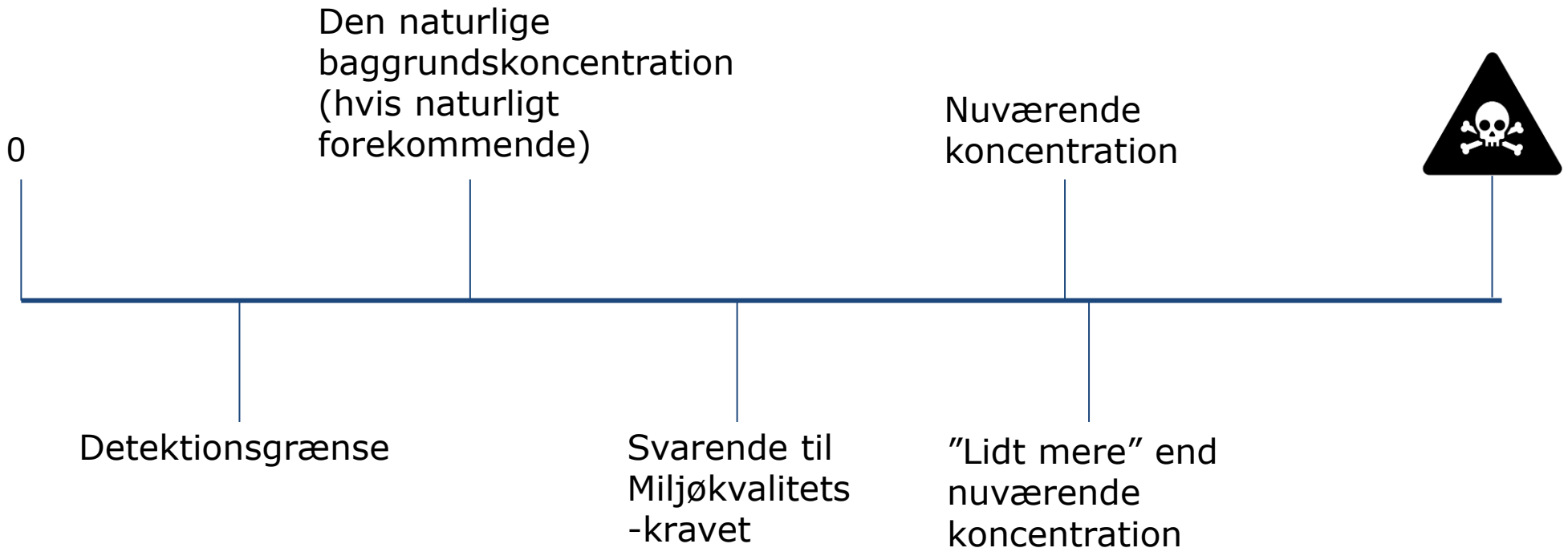

Kemisk tilstand

Vandrammedirektivet
- begrebet ”mertilførsel/forringelse”

Krav til indholdet i spildevand af et givent stof ved nye udledninger (hvad er ”mertilførsel”?)

Hvad nu, hvis vi bare gør det i kort tid?

EU-domstolens dom i C-525/20

- Midlertidige forringelser er også forbudt, medmindre de er inden for undtagelsen i art. 4, stk. 6. Man kan derfor ikke godkende et projekt med henvisning til, at det kun midlertidigt/kortvarigt forringer

Ændring af vandrammedirektivet (2026)

- Undtagelse for midlertidig negativ påvirkning, forudsat at den ikke er detekterbar efter
  - 1 år fsva. kemiske kvalitetselementer
  - 3 år fsva. biologiske kvalitetselementer
- Men gælder ifølge nyt art. 4, stk. 7a, litra ikke *"direkte udledning, emissioner eller tab af et forurenende stof"*

Hvorfor er det så egentlig et (stort) problem?

- Mange recipienter er allerede i dårlig tilstand for en del MFS – så er der ikke plads til at udlede mere. Når vi er i denne del, kan der ikke tages hensyn til, om rensning er teknisk og økonomisk mulig.

- Det gælder uanset, hvor ”godt” udledningsprojektet er – at et projekt kan redde hele verden ændrer ikke på, at udledningen ikke må forringe.

- Et andet problem er manglende kendskab til vandområders tilstand – det er ansøgers/myndighedens opgave at skaffe oplysninger herom, inden der kan meddeles tilladelse.

Tilladelse – kan man ikke bare dispensere?

CIS vejledning nr. 36 om undtagelser efter art. 4(7), side 22:

Bemærk, at artikel 4, stk. 7, ikke omfatter en undtagelse, hvis forringelsen skyldes udledning af forurenende stoffer fra punktkilder eller diffuse kilder, som trækker vandområdets tilstand ned til under god*. Årsagen hertil er, at det første led i artikel 4, stk. 7, udelukkende omhandler nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika og ændringer i grundvandsstanden og ikke diffuse forureningskilder. Derfor er udledning af forurenende stoffer formentlig kun omfattet af det andet led i artikel 4, stk. 7 – nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter – som udelukkende relaterer til forringelsen af overfladevandområder fra høj tilstand til god tilstand.*

Lys forude ?

Fra revisionen af vandrammedirektivet (2026), art. 4, stk. 7b:

" Medlemsstaterne overtræder ikke dette direktiv, hvis forringelse af et modtagende overfladevandområdes tilstand forekommer som følge af flytning ved menneskelig aktivitet af vand eller sediment fra samme eller et andet overfladevandområde eller fra en grundvandsforekomst til det modtagende overfladevandområde, uden at dette forårsager en nettostigning i forureningsbelastningen, og følgende betingelser alle er opfyldt:

a) der tages alle praktisk gennemførlige skridt, navnlig rensning af vand eller sediment, hvis det er muligt, med henblik på at minimere overførslen af forureningsbelastning for at mindske den negative indvirkning på tilstanden af de vandforekomster, der påvirkes af flytningen

b) sammensætningen af det vand eller det sediment, der skal flyttes, er fastlagt, og flytningen øger ikke den samlede risiko for menneskers sundhed og miljøet sammenlignet med den risiko, der fandtes forud for flytningen

c) det bekræftes, at det modtagende overfladevandområde allerede ikke er i god kemisk tilstand med hensyn til de fleste af de flyttede forurenende stoffer og navnlig med hensyn til de mest persistente og bioakkumulerende forurenende stoffer, der flyttes, og det modtagende vandområdes økologiske tilstand eller potentiale forventes ikke at falde til en lavere klasse som følge af flytningen af disse forurenende stoffer

[….og yderligere krav i litra D – H)

Lys forude ?

Præmis 31

"[…] . I tilfælde af projekter eller aktiviteter, der har negativ indvirkning på vandforekomster som følge af flytning af forurenet vand eller forurenede sediment, kan koncentrationerne af forurenende stoffer falde i vandforekomsten, og koncentrationerne i den modtagende vandforekomst kan stige, selv om der ikke er nogen overordnet ændring i massebalancen for forurenende stoffer. Sådanne aktiviteter omfatter udledning af forurenet drænvand fra bygge- og anlægsarbejder eller flytning af opgravet sediment med henblik på beskyttelse mod oversvømmelse eller sejlads og bør tillades, forudsat at flere kriterier er opfyldt. Disse kriterier bør omfatte et krav om, at alle praktisk gennemførlige skridt, herunder rensning, skal tages for at mindske eventuel skadelig indvirkning, og at det modtagende overfladevandområde allerede er i mindre end god kemisk tilstand med hensyn til de fleste af de flyttede stoffer og navnlig med hensyn til de mest persistente og bioakkumulerende stoffer såsom PFAS, og at oplysninger om kriterierne for og årsagerne til flytningen fremgår af den relevante vandområdeplan."

Tak for i dag

Kristoffer Juul Bertelsen
kjb@codexlaw.dk
+45 2441 0089